

ΓΝΩΜΗ, ΑΝ ΜΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

TΟΝ Μάιον τοῦ 188... διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου τῆς γαλλικῆς ἔταιρίας τῶν Διαπορθμεύσεων ἀπεβιβάζετο εἰς Μασσαλίαν νεαρὸς "Ελλην, ὁ Πέτρος Λυγαρίδης.

Ἄποπερατώσας τὰ μαθήματα τῆς νομικῆς Σχολῆς τοῦ ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ καλοῦ διπλώματος τυχών, δὲν ἡθέλησε νὰ ἔξασκησῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου ἐν Ἀθήναις, γινώσκων ὅτι, ὅσην ἐπιμέλειαν καὶ ἀν κατέβαλλε, δυσκόλως θὰ εσχημάτιζε πελατείαν, νέος αὐτὸς καὶ πρωτόπειρος ἀπέναντι ἀρχαίων δεδοκιμασμένων συναδέλφων, οὐδὲν ἐνόμισε καλὸν νὰ ἐπιδιώξῃ δημοσίαν τινὰ θέσιν, ἔξης θὰ ἔξηρχετο πτωχός, ως κατὰ τὸ πλεῖστον πάντες, οὓς ἡ τύχη ἡ αἱ περιστάσεις κατεδίκασαν ν' ἀσπασθῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ. "Αλλως δέ, ἀνεξαρτήτου χαρακτῆρος ὥν, ἐνόμισεν ὅτι οὐχὶ εὔχερως θὰ ύπεβάλλετο εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ ὑφίσταμένου. Μετέβαινε λοιπὸν εἰς Μασσαλίαν ζητῶν τύχην. Εἰς τὸ ταξείδιον ὅμως τοῦτο δὲν ἐσρίπτετο ὅλως τυχοδιωκτικῶς καὶ ἀνευ ἐλπίδος ἐκ τῶν προτέρων τούναντίον ἤλπιζε πολύ, ἵνα μὴ εἴπω ὅτι ἦτο βέβαιος, ὅτι ἡθελεν ἐπιτύχη. Ἐν Μασσαλίᾳ θὰ συνήντα ἀρχαίον καὶ δεδοκιμασμένον φίλον τὸν Νικόλαον Κ. διευθύνοντα ἔνα τῶν μεγαλειτέρων εμποσικῶν οἰκων τῆς πάλαι Φωκαίας, ὑπὸ τοῦ ὅποιου τὴν προστασίαν καὶ φιλικὴν συνδρομὴν ἐπίστευεν ὅτι ταχέως θὰ ἐτοποθετεῖτο που, ως ύπαλληλος, ἐάν μὴ προσελαμβάνετο ἐν αὐτῷ τῷ καταστήματι τοῦ ἀρχαίου φίλου του.

"Ἐν τοῖς βάθροις τῶν σγολείων συνδέονται οὐχὶ σπανίως φιλίαι στενόταται καὶ ἀδιάρρηχτοι, ἡ δὲ τῶν δύο νέων ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μαθητείας των ἐν τῷ Βαρβακείῳ, οὗτινος τὰ μαθήματα διήκουσαν, ἐλθόντες ὁ μὲν Νικόλαος Κ. ἐκ Μασσαλίας, ὁ δὲ Πέτρος Λυγαρίδης ἐκ Πατρῶν, ὅπόθεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶχε μετατεθῆ ἐις Ἀθήνας, ύπαλληλος ὥν.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Γυμνασίου ὁ πρῶτος, ὅστις εἶχεν ἔλθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν μόνον χάριν τῆς τελείας ἐκμαθήσεως

τῆς γλώσσης, ἀπῆλθεν εἰς Γαλλίαν, ἀνακληθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, ἐπιθυμοῦντος νὰ καταλίπῃ αὐτὸν διάδοχον ἐν τῷ ἐμπορικῷ τοι, ὁ δὲ δεύτερος, ὡς ἐσημειώταμεν ἀνωτέρω, ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Νομικῆς.

Ο μετὰ τετραετῆ διαρκῆ φιλίαν καὶ συνοίκησιν χωρισμὸς δὲν διέκοψε καὶ τὰς στενὰς σχέσεις τῶν δύο νεανιῶν, οἵτινες συγνότατα ἔγραφον πρὸς ἄλλήλους, αἱ δὲ ἐπιστολαὶ των πᾶσαι ἦσαν πλήρεις ἔκφράσεως στοργῆς καὶ ἀγάπης. Ἐν παρόδῳ ἀναφέρομεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὴν διαρρεύσασκην πενταετίαν ὁ μὲν Νικόλαος Κ. εἶχε νυμφευθῆ, ἀμφότεροι δὲ οἱ φίλοι ἀπώλεσαν τοὺς πατέρας των.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν νομικῶν σπουδῶν τοῦ Πέτρου Λυγαρίδου, ἐγένετο σκέψις περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ, ὁ δὲ Νικόλαος Κ. ἔγραψεν αὐτῷ ὅτι, ἐξὸν ἡσθίνετο κλίσιν πρὸς τὸ ἐμπόριον, ἡδύνατο μετὰ θύρρους ν' ἀφοσιωθῆ εἰς αὐτόν, ὅστις ἢ θά τον παρελάμβανε παρ' αὐτῷ. ἢ θὰ συνιστα τὴν παραδοχὴν του ἐν ἑτέρῳ καταστήματι ἐν Μασσαλίᾳ, γαλλικῷ ἢ Ἑλληνικῷ, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κατέληγεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ του, δέον νὰ θεωρῇ τὴν σίκιαν αὐτοῦ, ἐν ἢ θὰ ἐγίνετο δεκτὸς μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, ὡς ἴδικήν του, μέχρι τῆς καταλλήλου τοποθετήσεώς του. Ἀλλως δέ, προσέθετο, ἐπιθυμία αὐτοῦ διακαής ἵτο νὰ μὴ εύρεθῇ ταχέως θέσις τοιαύτη, ὥστε νὰ εἴναι δυνατὸν νὰ κορτάσωσιν ἄλλήλους κατόπιν πενταετοῦς χωρισμοῦ.

Μετὰ τὴν παραχαρίδην τῆς ἐπιστολῆς ταύτις ὁ Πέτρος Λυγαρίδης δὲν εἶχεν ἀνάγκην πολλῶν σκέψεων. Διευθετήσας τὰ κατ' οἶκον ἐν Ἀθήναις, ἐπέβη τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου κατευθυνόμενος, ὡς εἰδόμενος, εἰς Μασσαλίαν. Ἡ γενομένη αὐτῷ ὑποδοχὴ ἵτο ὅντως ἀνταξίᾳ τῆς φιλίας τῶν δύο νέων, ὁ Νικόλαος Κ. συνέστησεν αὐτὸν τῇ συζύγῳ του, ἥτις καὶ ἄλλως ἐγίνωσκε τὰς σχέσεις αὐτῶν, ὡς ἀδελφόν.

Ἀληθῶς ὁ βίος, ὃν διεῖγεν ἐν τῇ σίκιᾳ τοῦ φίλου αὐτοῦ ὁ Πέτρος Λυγαρίδης, ἵτο ὡς μέλους αὐτῆς. Συγνότατα, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι ἀξιοθέατον εἶχεν ἡ Μασσαλία μόνος εἴτε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συζυγικοῦ ζεύγους. ὁ ξενιζόμενος ἔμενεν ἐν τῇ σίκιᾳ, ἐνῷ ὁ Νικόλαος Κ. κατεγίνετο εἰς τὰς ἐργασίας του, ἢ παραλαμβάνων καρδίαν ὁ νέος προσείδε τὴν γυναικα τοῦ ξενιζοντος αὐτὸν φίλου μετ' ἀφελείας καὶ ἀληθῶς ὡς ἀδελφήν, ἐπιδοκιμάσας τὸ πολύ, καὶ τοῦτο καθ' ἑαυτόν, τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ, διότι τῷ ὅντι ἡ Κυρία Κ. ἵτο νεαρωτάτη καὶ χαρίεσσα.

Ολίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἐνυπάρχουσα κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς γνω-

οιμίας δειλή καὶ φυσική συστολή, πρὸ πάντων μεταξὺ ἀνδρός καὶ γυναικός, ἐξηλείφετο, ἀντικαθισταμένη ὑπὸ εἰλικοινοῦς σίκειότητος, τάχιστα δὲ κατηργήθη καὶ ὁ ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν αὐτῶν ἐν κρήσει πληθυσμικὸς ἀριθμός.

Ἐὰν ὁ Πέτρος Λυγχαρίδης ἦτο πεπροικισμένος διὰ πλείου; ὅξυ-
δερκείας, ἢ, καλλιον, ἐὰν εἴχε μείζονα πεῖραν τοῦ κόσμου, θὰ πα-
ρετήρει ὅτι ἔνιοτε ἡ νεαρὰ γυνὴ κατείγετο ὑπὸ ἀνεξηγήτου στε-
νογωρίας, ὅτε ἔμενον μόνοι, θὰ κατελάμβανεν αὐτὴν θεωροῦσαν
αὐτὸν παραδόξως, ἐν, προσέχων ἀλλαχοῦ, ἔστρεψεν αἴφηγης πρὸς
αὐτὴν τὸ βλέμμα.

Πωιάν τινά ὁ Νικόλαος Κ. εἶγεν ἐξέλθη, ώς συνήθως, λιαν
ἐνωρίς, μεταβαίνων εἰς τὴν ἔργασίαν του, μεθ' ὥραν δὲ ὁ Πέτρος
καὶ ἡ Κυρία Κ. συνηγνήθησαν ἐν τῷ ἑστιατορίῳ, ὅπου ἐλάμβα-
νον καθ' ἑκάστην τὸν πρωινὸν μετὰ γάλακτος καφέν.

Κατόπιν ἀνταλλαγῆς ἀδιαφόρων τινῶν φράσεων,

— Παρετήρησες, Πέτρος, ἐν πρᾶγμα γθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ θέα-
τρον; ἡρώτησεν αἴφηγης ἡ Κυρία Κ.

— Τί πρᾶγμα, Μαρία; ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος.

— "Ελα δά, μὴ κάμνης τὸν ἀνήξερον.

— Σὲ βεβαιῶ, δὲν παρετήρησα τίποτε.

— Σὲ συγχαίρω διὰ τὴν μυστικότητά σου· ἀλλὰ κάμνεις κακὰ
νὰ μὴ φέρεσαι μαζύ μου εἰλικρινῶς. Ἐγὼ δὲν σὲ δύσικάζω καθό-
λου, διότι, δὲν εἰξεύρεις . . . σὲ ἡγάπησα ώς ἀδελφόν.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη οὐδὲ νὰ σὲ εὐχαριστήτω διὰ τοῦτο, ὑπέ-
λαθεν ὁ νέος μετά τενος συγκινήσεως, διότι τὸν συνετήραξέ πως
ἡ ὑποτρέμουσα φωνὴ τῆς γυναικὸς τοῦ φίλου του. Μήπως καὶ ἐγὼ
δὲν συμπειφέρουμαι ἐδῶ, μαζῆσας, ώς ἀδελφός; Μήπως δὲν
ἀγαπῶ τὸν Νικόλαον ώς ἀδελφόν μου;

— Τὸν Νικόλαον νχί, ἀλλ' ἔψ: 'Εμὲ θεωρεῖς ξένην.

— "Εχεις λᾶθος, Μαρία, σὲ βεβαιῶ, ἔχεις λᾶθος.

— Λοιπὸν μὲ ἀγαπᾶς καὶ ἔμὲ κομματάκι, αἱ;

— "Οσον δύναμαι ν' ἀγαπήσω τὴν σύζυγον προσφιλοῦς φίλου.

— Τότε λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ παρετήρησες τὴν χθε-
σινὴν ἐν τῷ θεάτρῳ σκηνήν, ἐξηκολούθησεν ἡ νεαρὰ γυνὴ. Ἐὰν
εἴχες ὀλίγον διὰ τὴν ἀδελφήν σου ἐνδιαφέρον, βεβαιῶς θὰ παρετή-
ρεις, προσέθηκεν ἡ Μαρία μετὰ μείζονος συγκινήσεως.

— Τί συμβαίνει λοιπόν; ἡρώτησεν ὁ Πέτρος, ταραχθεὶς ἐπὶ
μᾶλλον καὶ ὑποπτεύων σοθιαρόν τι.

— 'Ο Νικόλαος μὲ ἀπατᾷ, Πέτρος μου, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ,
ἀνέκραξεν ἡ Μαρία, σύρουσα τὸ κάθισμά της πρὸς αὐτόν, καὶ θέ-
τουσα τὸν τρέμοντα βραχίονά της ἐπὶ τοῦ ὕπου τοῦ νεανίου.

— Απατᾶσαι, Μαρία, ἀπατᾶσαι, ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος. Χθὲς ἀκόμη ὁ Νικόλαος μοὶ ώμιλει περὶ τοῦ πρὸς σὲ θερμοῦ ἔρωτός του, περὶ τῆς εὐτυχίας του.....

— Εἶναι υποκριτής! ὦ Θεέ μου! φοβερὸς υποκριτής! Δὲν παρετήρησες εἰς τὸ γειτονικόν μας θεωρεῖον μίαν ξανθήν, δὲν εἶδες τὴν διαρκῆ ἀνταλλαγὴν βλεμμάτων, μειδιαμάτων;.... Εἶσαι πολὺ ἀγαθός, φίλε μου, ἐάν τον πιστεύῃς.

— Περίεργον νῦν μὴ τῶν τίποτε ἔγω, εἶπεν ὁ Πέτρος ἀπορῶν.

— Δὲν εἶδες βέβαια, δὲν εἶδες, διότι ἐσὲ δέν σε τρώγει τὸ σκουληκή, ἀλλ ἔρωτησε ἐμέ.... Ἐνόμιζα ὅτι ἐκαθήμηγν στ' ἀγκάθια. Πιθανὸν καὶ νὰ εἰδες, καὶ νὰ μή μού το λέγγα, διὰ νὺ μὴ λυπηθῶ.

— Νά, πάλιν τὰ ίδια, δὲν εἶδα τίποτε σου λέγω.

— Δὲν εἶδες, διότι ἔγειρ καλὴν ιδέαν περὶ τοῦ φίλου σου, τὸν ὄποιον δὲν ἔγνωρισες καλὴ μ' ὅλην τὴν φίλιαν σας. Μήπως εἶναι μόνον ἔκεινη ή ξανθή; .. Πόσαι αὖλαις θεά γυναικες τῆς ἐσχάτης τάξεως ἀραιοῦσι τὴν ἀγάπην του ἀπ' ἐμέ;

— Μαρία, μὲ συγγωρεῖς, δὲν εἰξεύρεις τί λέγεις!

— Καὶ μὲ ἐνυμφεύθη μὲ ἔρωτα, καὶ λέγεις ὅτι μὲ ἀγαπᾷ, ὁ θεύστης, ὁ ἀπατεών! ἔξηκολούησεν ή Μαρία μετὰ λυγμῶν. Σῶσέ με, Πέτρε μου, σῶσέ με! προσέθηκε στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— "Ελλ, ήσύγχασε, φίλη μου, ήσύγχασε. Δὲν εἰξευρά ὅτι εἶσαι τόσον ζηλότυπος, εἶπεν ὁ νέδης, ἀπομακρύνων αὐτήν.

— Ζηλότυπος! καὶ βέβαια, ἀφοῦ ἔγω ἔνα ἄνδρα γυναικῶν πρώτης τάξεως.

— Τι! ὁ Νικόλαος γυναικᾶς! ἀνέκσαξεν ὁ Πέτρος μετὰ θορυβώδους γέλωτος Αὐτός, τὸν ὄποιον πάντες οἱ φίλοι ἐν 'Αθήναις ἔγνωρισαμεν ἔχοντα γαρακτῆρα ὅλως ἐναντίον! "Ισως ή Μασσαλία τὸν μετέβαλε... Πιθανόν... ἐψιθύρισεν ὁ Πέτρος μετά τινος δισταγμοῦ.

— Βλέπεις; ήργιστες νὰ πείθεσαι.

— "Ογι! δά, μή βιάζεσαι τόσον.

— Βέβαια θὰ παρετήρησες καὶ σὺ καθ' ὅδον, ὅταν τυχὸν τὸν συνοδεύῃς, μετὰ ποίας προσοχῆς, ποίου θερμοῦ βλέμματος παρατηρεῖ τὰς γυναικες. Τις οἶδες, τί κάννει, ὅταν πηγαίνετε εἰς ὥδη κόντι τι καρφενεῖον. Νά, δὲν εἶσαι καὶ σὺ ἄνδρας, καὶ μάλιστα μανύπανδρος, διατὶ δὲν κάμνεις σὰν καὶ αὐτὸν καὶ ἔγειρ τὸ βλέμμα γλυκὺ καὶ ήρεμον.

— Μὰ οὔτε καὶ εἰς τὸν Νικόλαον παρετήρησά τι τὸ ἀσύνηθες, σὲ βεβαίω.

— Μὲ εἶπες πρὸς ὅληγου ὅτι μὲ ἀγαπᾶς ως ἀδελφήν. "Οσον καὶ ἀνείσαις φίλος τοῦ συζύγου μου, ὅσον καὶ ἀν τὸν ἀγαπᾶς, ἐμὲ πρέπει

νὰ ἀγαπᾶς περισσότερον, ἀφοῦ μὲ ὄνομάζεις ἀδελφήν. Ἀνάλαβε λοιπὸν καθήκοντα ἀδελφοῦ πλησίον μου, ύπερασπίσου με. . .

— Ἀλλὰ κατὰ τίνος, πρὸς Θεοῦ;

— Κατὰ τοῦ προδίδοντός με συζύγου μου.

— Μὰ αὐτὸ καταντῷ μονομανία!

— Κάμε μου τὴν γάριν, Πέτρε μου... δὲν θ' ἀναλάβης δύσκολον ἔργον... ἐπιτίχει τον... καὶ ὅταν τὸν συλλάβης ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐπίπληξέ τον καθὼς τοῦ πρέπει. Αἱ Πέτρε μου, θὰ τὸ κάμης δι' ἀγάπην τῆς ἀδελφούλας σου;

— "Οσον δι' αὐτό, ἔσο οὕτως, θὰ τὸ κάμω μὲ σλην μου τὴν προθυμίαν.

— "Ω, σ' εὐχαριστῶ! εἶπεν ἡ νεαρὰ γυνή, λαμβάνουσα αὐτὸν τῶν γειρῶν, καὶ ἀτενίζουσα διὰ βλέμματος ὑγροῦ καὶ ἐκπέμποντος φλόγα ἀσυνήθη, ἦν προσεπάθησε νὰ περιστείλῃ διὰ συγκοῦ κλεισίματος τῶν βλεφάρων.

Εὔνόητον ὅτι τὸ κατηγορητήσιον τοῦτο τῆς Μαρίας ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν, οὐχὶ λίαν εὔχρεστον, τῷ Πέτρῳ. Εἶναι πράγματά τινα, ἀτινα δὲν πρέπει νὰ ἔξεργωνται τοῦ συζυγικοῦ θαλάμου, ὅσον ὁ πρὸς ὃν ἀνακοινοῦνται τυγχάνει στενῶς συνδεδεμένος. 'Αλλ' ἀπέδωκε τὴν ἔξομολόγησιν ταύτην τὸ μὲν εἰς τὸ ζηλότυπον τῆς γυναικός, τὸ δὲ καὶ εἰς τὴν μεγάλην μετ' αὐτοῦ οἰκειότητα αὐτῆς.

Οὐχ ἦτον ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἥρξατο παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς καὶ τὰ ἐλάχιστα κινήματα τοῦ Νικολάου, ὅστις οὐδὲ τὴν παραμικρὰν παρέσγεν αὐτῷ ἀφορούμην. Μεθ' ήμέρας τινὰς μόνος ἐπανέφερε τὴν ὄμιλιαν ἐπὶ τοῦ ἐπασγολήσαντος αὐτοὺς πρό τινος θέματος. Εἶπε τῇ Μαρίᾳ, ὅτι οὐδὲν τὸ ὑποπτὸν παρετήρησεν ἐν τῷ φίλῳ του, ἐπιμένων ὅτι τὸν ἀδικεῖ.

— Μὴ βιάζεσαι, μὴ βιάζεσαι... τόσον γρήγορα ἀπηλπίσθης; Εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τὸν συλλάβης, καὶ τότε... ὑπέλαβεν ἡ Μαρία. Τοιοῦτοι εἰσθε σεῖς οἱ ἄνδρες, ἔξηκολούθησε μετά τινος δισταγμοῦ, θέλετε πίστιν ἀπὸ τὰς γυναικας, ἐνῷ σεῖς οὐδὲ τὰς λογαριάζετε.

Καὶ προσεῖδεν αὐτὸν μετὰ βλέμματος θαρραλεωτέρου ἢ τὸ πρῶτον.

Ο Πέτρος μέγρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐθεώρει τὴν γυναικα ταύτην ἀδιαφόρως· οὐδὲ σκιὰ ἐνόχου ἰδέας εἶχε διέλθη τοῦ νοῦ του. Καὶ ἵτο τοῦτο δυνατόν; 'Αλλὰ κατόπιν τῆς ἀνωτέρω συνδιαλέξεως στάσεις τινὲς οὐγὶ πολὺ ἀπέχουσαι τοῦ προκλητικοῦ, κλίσεις ἐπὶ τῶν ἑδρῶν σκανδαλώδεις πως, ἀνάσυρσις τῆς ἐσθῆτος τοιαύτη, ὥστε νὰ διαφαίνηται ύπ' αὐτὴν πλέον ἢ ὅσον ἐπιτρέπεται νὰ ἴδῃ τις εἰς γυναικα ἀλλοτρίαν, βλέμματα ἀόριστα καὶ ρεμβώδη, οὐ μόνον ἐκέντησαν τὴν περιεργίαν του, ἀλλ' ἔκινησαν

καὶ τὸ ἐνδιαφέρον. "Ηρξατο προσέχων εἰς τὴν παράδοξον ταύτην γυναικα. 'Ο νοῦς αὐτοῦ ἤρξατο δημιουργῶν ὑποθέσεις ἐπὶ ὑποθέσεων. Συλλογιζόμενος ἐπὶ πολλὰς ὥρας, σταθμίζων τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, ἐπειθετο ὅτι ἔχει ἀδικον ὑποπτεύων τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του.

— 'Επὶ τέλους τι ἐπιλήψιμον εἶδον εἰς τὴν γυναικα αὐτὴν καὶ τὴν ἀδικῶ τόσον; ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. 'Αφελής, καθὼς εἶναι, ἐπιδεικνύει πλέον τοῦ δέοντος πρὸς ἐμὲ οἰκειότητα.

'Αλλὰ καὶ ἡ ἀνωτέρω σκέψις δὲν τὸν ἐπειθε, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἔξιγνισῃ τὰ μύγια τῆς καρδίας τῆς γυναικὸς ἔκείνης, νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῆς τῆς Σφιγγὸς τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος. Παρετῆρει, ἔξταζεν, ἀλλ' ἡ Μαρία ἐτήρει στάσιν ἀγάλματος.

— Εἶχον ἀδικον, ἐψιθύριζεν ὁ Πέτρος, εἶχον ἀδικον. Τὴν παρεξήγησα τὴν ἀτυχῆ.

'Αλλ' ἥδη οὗτος ἐστενοχωρεῖτο ἐντὸς τῆς οἰκίας ἔκεινης· ἥγειρετο πρωὶ καὶ ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἐξήργετο ἐνωρὶς, αποφεύγων νὰ λαμβάνῃ τὸν ταχτικὸν κύαθον τοῦ καφέ. Κατήρχετο φεύγων νὰ λαμβάνῃ τὸν ταχτικὸν κύαθον τοῦ καφέ. Κατήρχετο, εἰς τὴν ἀγοράν, διέτρεγε τὰς ὁδούς, εἰσήργετο εἰς τὰ καφενεῖα, ἀλλ' ἀκαταλύχητός τις δύναμις εἴλκυεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἐπανήργετο Εὔρισκε τὴν Μαρίαν καταγινομένην εἰς ἔργο-κειρόν τι καὶ μόνον μετὰ τῆς συνήθους εὔπροσηγορίας εὗ ἥγμένης δεσποινῆς ἐρωτώσης αὐτὸν:

— Διατ. Πέτρε, δὲν ἔμενες νὰ πάρης μαζῆ μου τὸν καφέ;

'Ο νέος ἐτραύλιζε δικαιολογίαν τινά, ἥρυθρια, ἐταπείγου τοὺς ὄφθαλμους ἐνῷ ἡ Μαρία ἐτονθόρυζεν ἀσμά τι.

'Εσπέρειν τινὰ ἐπανήργετο ἀργὰ εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ τοῦ φίλου του. 'Η Μαρία, ἀκούσασα κρότον βημάτων ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἔδραμε τρὸς προϋπάντησιν των. 'Ο Νικόλαος εἰτῆλθε πρῶτος εἰς τὸν διάδομον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Πέτρου, δοτις αἰφνης ἡ σθάνη περιβαλλομένην τὴν ὁσφύν του ὑπὸ βραχίονος. 'Ητο ἡ Μαρία, ἡπειρείση μείνη τελευταία, ύποκορινομένη ὅτι κλείει τὴν θύραν. 'Ο νέας δὲ ἐπιτηδείου στροφῆς ἀπηλλάγη τῆς τολμηρᾶς ἔκεινης περιπλύξεως, περιβρεγχόμενος ὑπὸ ψυχροῦ ἰδρῶτος. Εὔτυχως ὁ φωτισμὸς τοῦ διαδρόμου, το ἀνεπαρκής, καὶ οὐδεις εἶδε τὴν ταραχήν του. "Εδραμεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπως δῆθεν ἀποβάλῃ τὸν ἐπενδυτην του, πράγματι δὲ ὅπως συνέλθῃ.

— "Ω Θεέ μου! ἐψιθύρισε, ρίπτων τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κλίνης του. 'Ωραία, τῇ ἀληθείᾳ, ἀδελφή!... Τι ἔξήτουν, ἐδῶ, εἰς Μασσαλίαν; ..

Δῆλθε νύκτα ἀνήσυχον καὶ πυρετώδη. 'Ο νοῦς αὐτοῦ περιεπλανᾶν ἀπὸ συλλογισμοῦ εἰς συλλογισμόν, ἀπὸ γνώμης εἰς γνώμην πεὶ τοῦ πρακτέου. Φωνή τις ἐνδόμυγος ὑπηγόρευεν αὐτῷ ὅτι τὸ

ἀπόλυτον καθῆκον ἀπήγτει νὰ καταλίπη πάραυτα τὴν οἰκίαν ἔκεινην, νὰ καταλίπῃ τὴν Μασσαλίαν. Καθ' ἣν δύμας στιγμὴν διελογίζετο ν' ἀποφασίσῃ τοῦτο δριστικῶς, ἐν τῷ ἀμυδρῷ σκιόφωτι τῆς νυκτερινῆς λυχνίας διέκρινε γάριεν ἴνδαλια κομψῆς γυναικός, προσμειδιώστης αὐτῷ γοητευτικῶς, περιβεβλημένης εὐρὺν κοιτωνίτην ἐκ μουσσελίνης, ύπὸ τὰς καλλιτεχνικὰς καὶ πλήρεις ἀρμονίας πτυχὰς τοῦ ὅποιου ἐμαντεύοντο σάρκες λευκαὶ καὶ τορευταῖ. Καὶ ἐν τῇ ἡμιεγρηγόρσει, ἐν ἦ διετέλει, ὅτε ὁ νοῦς δὲν λειτουργεῖ διαυγής, ἐγέλα μὲ τὴν ἴδεαν τῆς ἀναγωρήσεως, ψιθυρίζων: — Τὶ κακὸν τάχαθύ συμβῆ, ἐκν μείνω; Γνωρίζω τὸν γαρακτηρά μου . . . Δὲν εἶμαι ίκανὸς νὰ διαπράξω ἀτοπόν τι.

Μὲ τὴν ἀνεμοζάλην ταύτην ἐν τῷ κρανίῳ εὐρεν αὐτὸν ἡ πωαία. Ἡγέρθη μὲ ἐρυθροὺς τοὺς ὄφθαλμούς καὶ σχεδὸν κλονούμενος. Ἐθρεύει τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν διὰ υγροῦ ὕδατος καὶ ἐνεδύθη, ἀλλ' ἐπὶ πολλὴν ὥραν δὲν ἐτόλμα ωὲ εξέλθῃ τοῦ δωματίου. Ἐπὶ τέλους δύμας εἰδεν ὅτι δὲν ἡδύνατο οὐ ποάζη ἀλλως. Εὔτυγῶς ὁ Νικόλαος εἶχεν ἀναγωρήση, τοῦτο δὲ ἀπέδωκεν αὐτῷ ὀλίγον θάρρος. Εἶδε τὴν Μαρίαν ἀπαθῆ καὶ περιποιουμένην αὐτὸν μετὰ τῆς συνήθους εὐπρεπείας. Ἐπρογευμάτισκαν σχεδὸν σιωπηλοί, ἐνιστε μόνον ἀτενίζοντες ἀλλήλους. Ἀντίλλαξαν μόνον κοινάς τινας καὶ τετριμμένας φρήσεις, ἀμφότεροι δὲ ἀπέφυγον ν' ἀναφέρωσι περὶ τοῦ ἑσπερινοῦ ἐναγκαλίσματος, ὅπερ ἦτο ἀπόρροια τοῦ θάρρους, δπερ παρέχει συνηθέστατα τὸ σκόρος.

"Οτε ὁ Πέτρος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν περὶ τὴν μεσημβρίαν, δὲν εἶδε τὴν Μαρίαν, εὔρε δὲ τὴν ὑπηρέτριαν.

— Κύριε, τῷ εἴπεν αὐτῇ, ἡ κυρία μὲ διέταξε νὰ μεταφέρω τὸ κρεβάτι σας εἰς ἄλλο δωμάτιον.

— Διατί; ἡρώτησε περίεργος ὁ Πέτρος.

— Διότι τῆς εἴπατε, λέγει, ὅτι αὐτὸ ποῦ ἐκοιμᾶσθε ἔχει κοριούς, οἱ ὄποιοι σᾶς ἐνοιλοῦν, ύπελαθεν ἡ ὑπηρέτρια.

— "Α, ναί· ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχήσῃ διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα, εἴπεν ὁ Πέτρος, μὴ ἐννοῶν τίποτε εκ τῆς μεταβολῆς ταύτης, ἀλλ' ὑποθέτων ὅτι κάτι ύπεκρύπτετο ἐν αὐτῇ. Εγκαίστω διὰ τὴν φροντίδα.

'Αληθῶς δὲ μόλις ἀντηλλάγησαν αἱ ἀνωτέρω λέξεις, ἡ κυρία ἐπεφάνη ἔξερχομένη τοῦ δωματίου της. 'Ο Πέτρος ἡτοιμάζετο νὰ τὴν ἐρωτήσῃ τί ἐσήμαινεν ἡ μετακόμιστις αὐτῇ, ὅτε ἡ κούσθησαν τὰ βήματα τοῦ συζύγου ἐργομένου διὰ τὸ γεῦμα.

Διαρκοῦντις αὐτοῦ, ὁ Νικόλαος Κ. ἦτο εὐθυμότατος, διότι, :αθ' ἀ ἔλεγεν, εύρισκοντο εἰς τὰς παραμονὰς τῆς τοποθετήσεως τοῦ Πέτρου ἐν ἐπικεδεστάτῃ θέσει. 'Ολιγαὶ μόνον ύπελείποντο δυσι-

λιατ, αὐτίνες ταχέως ζήλπιζε νὰ δεθῶσι, μετὰ ταῦτα δὲ θὰ ἔξων
ῆσυχοι πλέον ἐντελῶς, πάντοτε δὲ δύο, διότι κατ' οὐδένα λόγον
ἐνός νὰ κατοικήσῃ ὁ Πέτρος ἀλλαγοῦ. Ο νέος ἔξεφρασε τὰς
εὐχαριστίας αὐτοῦ, ἐνῷ ἀκτῖνας χρᾶς ἔξεπεμπον οἱ ὄφθαλμοὶ
τῆς Μαρίας. Μετὰ τὸ ἀνωτέρω καὶ κατόπιν μικρᾶς ἀναπαύσεως,
ὁ Νικόλαος Κ. ἀπῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον του, ἐνῷ ὁ Πέτρος ἀπε-
σύρετο εἰς τὸ νέον αὐτοῦ δωμάτιον, ὅπως ἡ συγχώση· Κεκοπιακώς ἐκ
τῆς ἀγρυπνίας τῆς προηγουμένης νυκτός, ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης,
ἀλλὰ μάτην. Ή ταραχὴ καὶ ἡ ἀγωνία του ἔγκυολούθουν αἱ αὔται.

Η φρόνησις καὶ τὸ καθῆκον καὶ πάλιν ὑπηργόσευσαν αὐτῷ νὰ
καταλίπῃ τὴν οἰκίαν ἔκεινην, ἐν ᾧ, καίτοι ἀκουστίως, ἐκιγδύνευε
νὰ ἐυβάλῃ τὸ μῆλλον ἐνέβαλε τὸν ἀπελπισμὸν καὶ τὴν θλῖψιν·
ἀλλ’ ὁ πειρασμὸς ἦτο μέγας. Ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ὕσειλε νὰ θυσιά-
σῃ τὸ μέλλον του, τὴν προαγωγὴν του ἔνεκεν ἀνοήτων φόβων,
διότι ἐφαντάζετο ὅτι εἴχεν ισχυρὸν γαρυπαθῆρα, ὅτι θὰ ἥδυνατο
νὰ κατανικήσῃ τὸ ἐν τῇ καρδιᾷ του ἀρέχμενον νὰ βλαστάνῃ
αἰσθημα, ὅτι δὲν θὰ ἦτο δύνατον νὰ πράξῃ τι ἀντικείμενον πρὸς
τιμὴν καὶ τὴν φιλοξενίαν. Διὰ τῆς λογικῆς καὶ τῶν συμ-
βουλῶν τὸ πρῶτον, ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ διὰ τῆς δῆθεν πυριμετογῆς
του αἰσθήματος ἐπειθέτο ὅτι θὰ ἥδυνατο νὰ καταπράσῃ τὴν
φλόγα, ἢτις κατέκκιε τὴν Μαρίαν. Οὐδόλως ἐσυλλογίζετο ὅτι ἡ
λογικὴ ἤρξατο ἐγκαταλείπουσα αὐτόν, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος εἴχεν ἀνάγ-
κην συμβουλῶν. Οὕτω διστάζων καὶ ἀνιριθάλλων, κατέλιπε τὴν
κλίνην, νομίζων δὲ ὅτι, ἐὰν ἐπεδίδετο εἰς οίονεὶ παρασκευὰς πρὸς
πρὸς ἑαύτὸν τὸ μικρὸν ἐκ βύρσης ὅδοιπορικὸν κιβώτιόν του, καὶ
ἀνοίξας αὐτὸν ἐποποθέτει καταλλήλως τὰ ἐν αὐτῷ πράγματά του.
Αλλὰ καὶ τοῦτο βραδέως. Πρὸς διευθέτησιν τοιούτου μικροῦ κι-
βωτιδίου βεβαίως δὲν ἀπήγειτο πολλὴ ὥρα, ἀλλ’ ὁ Πέτρος ἐκιν-
δύνευε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ίστὸν Πηγελόπειον. Πάντοτε ἡ πάλη
του νοῦ πρὸς τὴν καρδίαν παρέχει τοιαύτας ἡθικὰς παλιρροίας.
Εύρων τέλος ἐντὸς αὐτοῦ συλλογήν φωτογραφιῶν διαφόρων ἐπο-
χῶν, ἤρξατο ἐπιθεωρῶν αὐτάς, ὅτε, ἀνοιγείσης ἡρέμα τῆς θύρας,
εἰσῆλθεν ἡ Μαρία.

— Τὶ κάμνεις τόσην ὥραν ἐδῶ; τὸν ἡρώτησε μειδιῶσα.

— Καταγίνουμε εἰς τὸ νὰ ταχτοποιῶ τὰ πράγματά μου, ὑπέ-
λαβεν ὁ νέος.

— Διατί; ἡρώτησεν ἐκ νέου ἡ γυνή, ὡγριῶσα ἐλαφρῶς, διότι
ἐνόησεν ὅποια πρόθεσις ὑπεκρύπτετο ἐν τῇ ἀπαντήσει του Πέτρου.

— Νά, ἔτσι, ἀπεκρίθη οὗτος, καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύω πῶς μοὶ
ἀπῆλθεν αὐτὴ ἡ ἴδια.

— Μπᾶ, τί ώραῖαι φωτογραφίαι εἶναι αύται! ἀνεφώνησεν αἱ-φυῆς ἡ Μαρία. Νὰ τὰς ἴδω.

— "Εχετε ἀπὸ σᾶς σχεδόν, διότι σᾶς ἔστελλα πάντοτε

— Ναι, ἀλλὰ τοιαύτην οὖν ἔχομεν, προσέθηκεν ἡ Μαρία, κρατοῦσα μίαν ἐξ αὐτῶν. Εἶναι ἡ μᾶλλον συμπαθητική.

— "Ισως διότι τὴν ἔκαμα κατόπιν ἀσθενείας, εἶπεν ὁ Πέτρος.

— "Α, αὐτὴν θὰ τὴν κρατήσω.

— "Οχι, σὲ παρακαλῶ, Μαρία. "Εγω, ως βλέπεις, τὴν μο-νυμανίαν νὰ κρατῶ σειρὰν φωτογραφιῶν μου διαφόρων ἥλικιῶν καὶ ἐποχῶν. "Αν μου την πάργης, θὰ γαλάσῃς τὴν συλλογήν μου.

— Τι λόγος! Μὲ θεωρεῖς κατωτέραν μιᾶς φωτογραφίας;

— "Ω, ὅχι, ἀλλά . . .

— Δὲν ἔχει ἀλλά, τὴν κρατῶ δι' ἐμὲ μόνην αὐτὴν τὴν συμ-παθῆ εἰκόνα σου. Θὰ τὴν φέρω πάντοτε ἴδω, εἶπεν ἡ Μαρία.

Καὶ συγχρόνως ὑπανοίξαστα τὸν στηθόδεσμόν της, οὐγὶ σμως καὶ τόσον ταχέως, ὥστε νὰ μὴ ἀποκαλυψθῶσι καὶ οἱ ἐν αὐτῷ περι-κλειόμενοι θηραυροί, ἐθηκεν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ στήθους της.

— Πιστεύω ὅτι θὰ εἶναι μᾶλλον εὐγαριστημένη ἴδω μέσα παρὰ εἰς τὸ πέτσινον κιβώτιόν σου, προσέθηκεν.

— "Α, Μαρία! νὰ εἴξευρες! ἀνεφώνησεν ὁ Πέτρος ἐγειρόμε-νος, σφίγγων τοὺς κροτάφους του, καὶ ἀπομακρυνόμενος αὐτῆς.

— Τὸ εἰξεύρω, τὸ εἰξεύρω, ὑπέλαθεν αὐτῇ δραττομένη αὐτὸν ἐκ τοῦ φορέματος, καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν σύρη πρὸς ἑαυτήν. Εἰξεύρω, ἐνόησα ὅτι ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐλεύσεώς σου μὲ ἀγαπᾶς καὶ ὅτι μόνον τὸ φοβερὸν καθῆκον σὲ ἡνάγκαζε νὰ φέρεσαι πρὸς ἐμὲ ἀπαθῶς καὶ ψυχρῶς. Δὲν εἴνε ἀλήθεια; Τοῦτο παρέσυρεν ὅλι-γον κατ' ὄλιγον καὶ ἐμὲ καὶ σὲ ἡγάπησα θερμῶς, παραφόρως.

— Όρκιζομαι εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν τιμὴν μου, τὴν ὅποιαν κινδυνεύω νὰ γάσω, ὅτι δὲν ἔχεις δίκαιον, ὅτι σὲ ἐνεώρουν ἀδια-φόρως, καὶ ως γυναῖκα μὲ τὴν ὅποιαν οὐδέποτε ἐφανταζόμην ὅτι θὰ φάντω εἰς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἥδη εύρισκομαι.

— Λοιπὸν τώρα μὲ ἀγαπᾶς; αἱ; εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ ἀγα-πᾶς; ἀνέκραξεν ἡ γυνή, σύρουσα τὸν νέον μᾶλλον πλησίον της.

— Ποῖος σοὶ το εἶπε;

— Πέτρε μου, ἀκόμη αὐτὸ τὸ ἀποτρόπαιον καθῆκον; ἀκόμη ἡ ἀνόητος αὐτὴ τιμὴ; ἐψέλλιζεν ἡ δύστηνος γυνὴ τρέμουσα σύσ-σωμος καὶ παρασύρουσα τὸν νέον πρὸς ἀνάκλιντρον, ἐφ' οὐ κατέ-πεσον ἀμφότεροι ἀτονοὶ καὶ παραλείσυμένοι. Εἶμαι ἰδική σου, ὅλη ἰδική σου, ἔξηκολούθησε παραληροῦσα καὶ θέτουσα τὶς γείλη εἰς τὸ οὖς τοῦ Πέτρου, γώσαντος τὴν κεφαλήν του μεταξὺ δύο προσ-κεφαλαίων. Κάμε με ὅ,τι θέλεις; . . . εννοεῖς; . . . ὅ,τι θέλεις . . .

Δεν ξέχω τέκνον . . . Ο σύζυγός μου, έξαντληθείς ἐκ τῶν καταγρήσεων, κατεδίκασεν ἑαυτόν . . . ἐσύρισεν εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀποκαμόντος ἐκ τῆς πάλης νεανίου δι' ὅσης εἶγε γλυκυτέρας φωνῆς.

— Παῦσε, σιώπα λοιπόν, μάγισσα! ἀνέκραξεν ὁ Πέτρος ἀναπηδῶν ἐκ τῆς θέσεώς του· δὲν βλέπεις ὅτι μόλις κρατοῦμαι;

— Διὰ νὺν ἐννοήσῃς πόσον σὲ ἀγαπῶ, ἄκουσε. "Ηὐην βεβαία ὅτι τὰς νύκτας θὰ ὑπέφερες μαρτύρια κοιμῶμενος πλησίον τοῦ κοιτῶνός μας, ὅστις γωρίζεται ἀπὸ τὸ δωμάτιόν σου διὰ λεπτοῦ μεσοτοίχου. Εὔρεσσα πρόφασιν τὰ νυκτερινὰ ζωῶφια, μετεκόμισα τὴν κλίνην σου ἐδῶ. διὰ νὺν εἰσαι ἡσυχῶτερος. Βλέπεις, ἐννοεῖς πόσον προβλεπτικὴ εἶναι ἡ ἀληθῶς ἀγαπῶσα γυνή; Πέτρε μου, μὲ ἀγαπᾶς, τὸ εἰξεύρω, τὸ βλέπω, ἔλα κάθησε πλησίον μου. "Ελα, δός μου τὸ γέρι σου ἐδῶ.

Καὶ ὁ νέος ὡς μηχανή ἀψυχος τῇ ἔτεινε τὴν γείρα, ἦν ἡ Μαρία κατησπάσθη. Σύρουσα δὲ αὐτὸν πρὸς τὸ ἀνάκλιντρον καὶ τοποθετοῦσα αὐτὸν πλησίον της.

— Πέτρε, Πέτρε μου, σὲ ἀγαπῶ. ἐψιθύριζε λιπόψυχος καὶ περιβάλλουσα αὐτόν. Εἶμαι ἴδική σου, ὅλη ἴδική σου...

Καὶ ἀνακλίνασα τὴν κεφαλὴν ἔκλεισε τοὺς ὄφθαλμούς. "Ο Πέτρος ἐθεώρει αὐτὴν διὰ βλέμματος μεστοῦ οἴκτου ἀμα καὶ στοργῆς." Ο, τι εἶγεν ἐνώπιόν του δὲν ἦτο ἔρως, ἵτο πάθος, παραφορά, μανία.

Αἴφνης ἡ ταλαιπωρος γυνή, ὡσεὶ ἡλεκτρισθεῖσα, ἔνοιγει τὰς ἀγκάλας, καὶ περισφίγγουσα τὸν Πέτρον ἐν αὐταῖς, τὸν ἐκάλυψε δι' ἀσπασμῶν, ἐνῷ ἡ κόμη της λυθεῖσα πέριθαλλε τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὄμους τοῦ νέου. "Ο ἔντιμος ἀνὴρ ὑπεχώρησεν ἐνώπιον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Πέτρος, ὡς εἶχε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς γυναικός, κατεψίλησεν αὐτό.

'Αλλ' ἡ στιγμαῖα αὕτη ἀδύναμια δὲν διήρκεσε πολὺ. 'Αποσπασθεὶς βίᾳ τῶν ἀγκαλῶν τῆς γυναικός, ἐρρίφθη ἐκτὸς τοῦ δωματίου κλονούμενος. Δὲν ἥθελησεν ἡ πτῶσις του νὰ γίνη τελεία. Φθάξ εἰς τὴν θύραν ἔστη μικρόν, προσπαθῶν νὰ συνέλθῃ, μετὰ τούτο δὲ διευθύνθη πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ φίλου του.

Προστήθεν εἰς αὐτὸν ὅσον ἤδυνατο φαιδρότερος καὶ τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι τὴν ἐσπέραν ἔκεινην δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν περιμένωσι, διότι λεν τοῦ τινων ὄμηλίκων θ' ἀπήργετο εἰς ἐκδρομήν. 'Επειθύμει ν' ἀπομετά τινων συνάντησιν μετὰ τῆς ἀγαπωμένης γυναικός, ὅπως φύγῃ πᾶσαν συνάντησιν μετὰ τῆς καταστάσεως. 'Απογαιρετίσας δὲ σκεφθῆ ἀνετώτερον περὶ τῆς καταστάσεως. 'Απογαιρετίσας πρὸς ἀπότον Νικόλαον, ἀνεζήτησεν ἀπόκεντρόν τι ξενοδογεῖσον, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης τυχὸν γνωρίμου συναντήσεως.

Διῆλθεν, ὡς ευνόητον, νύκτα ταραχώδη καὶ ἀνήσυχον, φρικιῶν πρὸ τοῦ κινδύνου, διὸ μόλις κατώρθωσε νὺν ἀποφύγῃ, καὶ τοῦτο οὐχ! ἐντελῶς ἀμίαντος.

Τὴν ἐπομένην δὲ ἐδήλωσε ῥητῶς καὶ ἀμετακλήτως εἰς τὸν φίλον του ὅτι ἀναγωρεῖ εἰς Ἀθήνας, μεταβαλὼν γνώμην καὶ σκοπῶν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ δικηγορεῖν. Εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Νικολάου Κ. ἀντέταξεν ἄρνησιν ἐπίμονον, ισχυριζόμενος ὅτι δὲν ἐπλάσθη διὰ τὸ ἐμπόριον.

"Οταν τὴν μετημοσίαν ἤκουσε τοῦτο, ἡ Μαρία ἐταράγθη προφανῶς καὶ γωρίς νὰ δυνηθῇ νὰ καταστείλῃ τὴν συγκίνησιν της,

— Πῶς, ἀπροσδοκήτως μᾶς φεύγεις, Πέτρε; ἐψέλλισε μόνον.

— Ἐξήντλησα ὅλα μου τὰ ἐπιγειρήματα, ὑπέλαβεν ὁ σύζυγος, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχα νὰ τὸν κάμω νὰ μεταβίλῃ γνώμην. Ἐὰν τὸν καταπεισῆς σύ. Μαρία μου, μεγάλην θά σοι ὀφείλω γάριν.

Οἱ δύο νέοι προσεῖδον ἀλλήλους ἔρυθριῶντες ἐλαφρῶς.

— Θὰ προσπαθήσω, εἶπεν αὕτη μετ' ἀδιαφορίας.

— Λοιπὸν σᾶς ἀφίνω, προσέθηκεν ὁ σύζυγος, καὶ εἰθε τὸ ἐσπέρας νὰ μάθω τι εὐχάριστον.

"Η Μαρία, συνοδεύσας αὐτὸν μέγρι τῆς κλίμακος, ἐπανηλθε μετ' ὅλην.

— Τί εἶναι αὐτά, Πέτρε; ἡρώτησε μεθ' ὀρυζῆς. Μὲ τὰ σωστά σου ἀπεφύσισες νὰ με ἀφήσῃς;

— Μὴ ὀργίζεσαι, Μαρία μου, ὑπέλαβεν αὕτος. Σκέψθητι ἀπαθέτερον. "Αλλη διέξοδος δὲν ὑπάρχει.

— Είσαι δειλὸς καὶ ἄνανδρος, ἀσπλαγχνος καὶ ἀνοικτίρμων!

— Οὔτω νομίζεις;

— Ναι, δειλός, διότι φοβεῖσκι μὴ συλληφθῆς. Δὲν ἔγειτο τὸ ἴδιον μου θύρρος, καὶ εἴμαι γυνή! Νὰ μᾶς συλλάβῃ εἶναι ἀδύνατον ἀλλὰ καὶ ἀν μᾶς συλλάβῃ, τί; Θὰ το εἴπω καθαρό, δὲν τὸν ἀγαπῶ, διότι διὰ τῶν προσδοσιῶν του κατέστη ἀνάξιος τῆς ἀγάπης μου. Είσαι ἄνανδρος, ἀσπλαγχνος καὶ ἀνοικτίρμων, διότι θὰ με ἀφήσῃς τηκομένην καὶ ἀπέλπιδα. διότι θὰ με φρεύσῃς, Πέτρε μου.

— Μαρία, Μαρία, σύνελθε. "Οσα μοὶ λέγεις εἶναι παραφορὰ στιγμιαία. Μ' ἀποκαλεῖς ἄνανδρον καὶ δειλόν, ἐνῶ τούναντίον ἔγω νομίζω ἐμαυτὸν γενναῖον, διότι μογήω παλαίω νὰ καταβίλω τὴν ἀφαιροῦσαν τὸν νοῦν μου γοητείαν σου."Ω, συλλογίσθητι, Μαρία μου, τὴν κατόπιν τῆς ἀκαριαίας ἥδονῆς φοβερὰν καὶ ἀνωφελῆ μεταμέλειαν, συλλογίσθητι τὴν ἀκατονόμαστον προδοσίαν καὶ σύνελθε....

— "Ω Πέτρε, Πέτρε, πάντα ταῦτα εἶναι μάταια... Διατί νὰ μη σὲ γνωρίσω, πρὶν ὑπανδρεύθω; Οὐδὲν ἄλλο συλλογίζουμαι πλὴν τῆς προχθεσινῆς υακαριότητος. Τί ἵτο ἐκεῖνο, Θεέ μου, τί ἀνεκλάλητος εὐδαιμονία, ὅτε εὐρισκόμενος εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἐστήριζες τὴν κεφαλήν σου ἐπὶ τοῦ στήθους μου! "Απερίγραπτος φρικιαστις διέτρεγε τὸ σῶμά μου καὶ ἥδονὴ ἀνέκφραστος ἐτάρασσε τὰ μέλη μου.

— Διὰ τὸν Θεόν, Μαρία, μή μου ἐνθυμίζῃς τὴν ὄλεθρίαν ἔκει-
νην στιγμήν. Μὲ κάμνεις νὰ βδελύσσωμαι τὸν ἑαυτόν μου διὰ
τὴν ἀδυναμίαν μου.

— "Ελα, Πέτρε μου, ἔλα ἐδῶ! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία ἀνοίγουσα
τὰς ἀγκάλας, ἔλα, στήριζε τὴν χεφαλήν σου καὶ πάλιν εἰς τὸ στῆ-
θός μου αὐτό. Προσκόλλησε καὶ πάλιν τὰ φλέγοντά σου χεῖλη, ἅτινα
θ' ἀνεύρωσι τὰ ἵγνη τῶν προχθετινῶν φιλημάτων σου.

— "Οχι, Μαρία, εἶπεν ὁ Πέτρος. Δένθ' ἀμαρτήσω καὶ τὸ δεύ-
τερον. Δέν εἰσῆλθον ἐδῶ μέσα διὰ νὰ ἐνσπειρώ τὴν ἀτιμίαν, νὰ
καταστήσω φίλον προσφιλῆ τὸν δυστυχέστατον τῶν ἀνθρώπων,
καὶ ἔστω καὶ ἐν ἀγνοίᾳ του. Προχθὲς ἡμηνὶ ἀληθῶς παράφρων, καὶ
δέν ἔξευρα τί ἔπραττον.

— Ἔγὼ τοῦ ὄμιλῶ περὶ ἔρωτος θερμοῦ, καὶ αὐτὸς φλυαρεῖ
περὶ καθηκόντων καὶ ἀτιμίας. Καὶ υπάρχει ἀτιμία ἐν τῷ ἔρωτι;
— "Ελα μὴ γίνεσαι ἀνόητος. Μὴ ὄμιλης περὶ ἀμαρτίας, διότι ἡμέρ-
τησες ἥδη, εύρεθεις εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Τὸ κατὰ διάνοιαν ἀνάρ-
τημα δὲν διαφέρει τῆς ἔργως ἀμαρτίας, καὶ σὺ ἡμάρτησας κατὰ
διάνοιαν, ἡμάρτησας, ἔξηκολούθησεν ἡ Μαρία, ἐπικαλουμένη τὸ
τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα.

— "Ισως ἔχεις δίκαιον, Μαρία, ἀλλὰ δέν εἶναι τὸ αὐτό. "Ἐν
μόνον ἀθῶν φίλημα, ἀθῶα τίνα φιλήματα . . .

— 'Αθῶν φίλημα, ἀθῶα φιλήματα! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία εἰ-
ρωνικῶς. Καὶ ἥσαν ἀθῶι: οἱ ἐναγκαλισμοὶ ἔκεινοι, ἔκεινη ἡ φλέ-
ρωνικῶς. Γουσαὶ ἀναπνοή, ἥς ἡ θερμότης διέτρεξε τὰς φλέβας μου, ὁ τρόμος
τῶν μελῶν σου. ἥσαν ἀθῶι πάντα ταῦτα; Μὴ εἶσαι μωρός.

— "Α, γόησσα, ᾧ, μάγισσα! εἶπεν ὁ Πέτρος, πόσον εἶσαι εὔγλωτ-
τος, πόσα ὁ ἔρως σοὶ παρέχει ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα! 'Αλλὰ
δὲν θά με παρατύρης, ὅχι! "Λι άνακαλύψῃ ἐπὶ τέλους ὁ ἀτυχής
μου φίλος τὰ ἵγνη τῶν ἀσπασμῶν μου, περὶ δὲν ὄμιλησας, ἐπὶ
τοῦ στήθους σου, ἀν δύναται. 'Αλλ' ἀλλὰ ἵγνη θιλερά καὶ φοβερά,
τὰ δποτὶ τὸ ἀκαταλόγιστον πάθος σου ζητεῖ παρ' ἐμοῦ, σοὶ τὸ ὄρ-
χιζουμαι, τὸ δρκίζουμαι εἰς τὴν ἴερὰν φιλίαν του, δὲν θὰ κατορθώ-
σῃς νά με καταπεισήσῃς ν' ἀφήσω ὅπισθέν μου.

— Πέτρε, ἀνέκραξεν ἡ Μαρία σχεδὸν μετ' ὄργης, Πέτρε! Τὸ
τελευταῖον σὲ ἰκετεύω! Μὲ κατεξηγητέλισες!

— "Ω, ὅχι, Μαρία, ὅχι, θὰ ἔλθῃ ἐποχή, καθ' ἥν θά με εὔγνωμον ἦ-

— 'Αλλὰ σὲ ἀγαπῶ! . . . σὲ ἀγαπῶ! . . . ἔξηκολούθησεν ὄρμῶσα
πρὸς αὐτὸν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, εἴμαι παράφρων ὑπὸ ἔρωτος!

Πλὴν εἰς ἀπωθητικὴν κίνησιν τῆς χειρὸς τοῦ νέου ἐσταμάτη-
σεν, ὀλίγον δὲ καὶ κατ' ὀλίγον, ωσεὶ ἡ χείρ ἔκεινη τὴν ἀπώθε-
σεν, ἀληθῶς, ὑποχωροῦσα κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου σιωπηλὴ κα-

άφωνος. Καλύψασα δὲ τὸ πρόσωπον διὰ τῶν γειρῶν παρεδόθη εἰς λυγμοὺς καὶ παράπονα κατὰ τοῦ νέου, νύξαντα τὴν καρδίαν του μέχρι βαθυτάτης συγκινήσεως.

Ο Πέτρος ἀπεπειράθη νῦν την παραμυθῆση, ἀπευθύνων αὐτῇ λόγους τινάς παραινετικούς. Ἐπεκαλέσθη τὸ θύρος της, τὸ πρὸς τὸν σύζυγον καθῆκον. Αἴφνης ἡ Μαρία ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ θεωροῦσα αὐτὸν διὰ βλέμματος ἀγριωποῦ·

— Μὴ χάνης τοὺς χρυσοῦς σου λόγους, τῷ εἶπεν, ἐθεραπεύθην. Ἀληθῶς ἥμην μωρὰ καὶ ἥλιθια, παραδοῦσα τὴν καρδίαν μου εἰς ὄνδρα τοῦ φυράματός σου. Σιωπή! . . . Δὲν θέλω νῦν σε εἰκεύρω. Πότε ἀναγωρεῖς, αὔριον; "Υπαγε, φύγε! ἐὰν εἶναι δυνατὸν καὶ σήμερον ἀκόμη, τώρα αὐτὴν τὴν στιγμήν!

— Θὰ χωρίσθωμεν λοιπὸν ἐχθροί; ήρώτησεν ὁ Πέτρος, ἀπορῶν ἐπὶ τῇ ἀπρεσδοκήτῳ μεταβολῇ. Δέν το ἐπεθύμουν.

— Ἐγθροὶ βεβαίως ὅχι, ὑπέλαθεν ἡ Μαρία, ἀλλὰ θ' ἀπέιθης ἀποκομίζων μετὰ σοῦ τὴν περιφρόνησίν μου.

— Ο Πέτρος, γωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, λαβὼν τὸν πιλόν του ἔξηλθε.

— Οπωσδήποτε καὶ τοῦτο εἶνε μία λύσις, ἐσκέπτετο, καὶ τοι δέν την ἐπεθύμουν τοιαύτην.

Τὸ ἔσπερας οἱ δύο φίλοι ἐπανῆλθον οἴκαδε ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους, ὅπως διέλθωσι συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸν πλείονας ὥρας, καθ' ὅσον τὴν ἐπιοῦσαν ἀνεγάρει τὸ διὰ Πειραιᾶ ἀτμόπλοιον. Εὔρον τὴν Μαρίαν κλινήρη καὶ πυρέσσουσαν. Οἱ ὄφθαλμοὶ της ἵσαν ἔρυθροί, ἐφαίνετο δὲ ὅτι εἴχε κλαύση πολύ.

— Ο σύζυγός της ἡσώτησεν αὐτὴν μετ' ἀνησυχίας τι ἔγει καὶ πῶς ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ἤδιαθέτησε τοσοῦτον.

— Αἴφνιδία ἀδιαθεσία, ητίς θὰ περάσῃ γρήγωρα, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία. Φαίνεται ὅτι ἐκρύωσα, ἢ ὅτι ἐγάλασε τὸ στομάχι μου, ἀπὸ τὸ ὄποιον καὶ τώρα ὑποφέρω.

— Πολὺ λυποῦμαι δι' αὐτό... εἶπε καὶ ὁ Πέτρος, ἀκριβῶς τὴν παραμονὴν τῆς ἀναγωρήσεώς μου. Κρῖμα, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ διέλθωμεν ἀπόψε εὐθυμότεροι.

— Τί κρῖμα! ἀληθῶς, ὑπέλαθεν ἡ Μαρία, θεωροῦσα αὐτὸν δι' ἄλλοκότου βλέμματος.

Διῆλθον χρόνον τινὰ ὅμοι σχεδὸν ἐν σιωπῇ, καὶ κατεχόμενοι ὑπὸ στενοχωρίας καὶ οἱ τρεῖς, μεθ' ὁ Πέτρος ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Θεέ μου, Θεέ μου! ἐψιθύρισεν ἀμα εἰσελθών, ἐὰν ὑπώπτευσέ τι ὁ δυστυχής μου φίλος. Πολὺ σοθαρὸς μοὶ ἐφάνη ἀπόψε.

Κατεκλίθη μὲ τὴν ἰδέαν ταύτην ἐν τῇ κεφαλῇ τεταραγμένος καὶ ἀπελπις. Ἡγνόει πόση ὥρα εἴχε παρέλθη ἀκριβῶς, ὅτε ἤκουσε τὴν θύραν τοῦ δωματίου κρουομένην. Ἀφυπνίσθη νομίζων ὅτι εἶναι

ἀργὰ πλέον, τὸ δὲ ἐν τῷ δωματίῳ του σκότος ἀπέδωκεν εἰς τὸ καταβίβασμα τῶν πασαπετασμάτων καὶ τὸ ἡμίχλειστον τῶν παραθυροφύλλων. "Ηνοίξε τὴν θύραν, μετ' ἐκπλήξεως δὲ εἶδε καὶ πάλιν τὴν Μαρίαν. 'Ἐν ᾧ καταστάσει εύρισκετο, τὸ καλλίτερον, ὅπερ ἥδυνατο νὰ πράξῃ, ἵτο ν' ἀποσυρθῇ ταχέως ἐν τῇ κλίνητοι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοσοῦτον ταχέως, ὡστε νὰ μὴ ἴδῃ ὅτι καὶ ἡ παρακειμένη αἰθουσα μόλις ἐφωτίζετο ύπὸ τῶν πρώτων ἀνταυγειῶν τῆς Ήσοῦς.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Μαρία ἐπροσέρει πρὸς αὐτόν. "Εφερε μόνον λεπτήν νυκτερινὴν ἑσθῆτα.

— Τί ζητεῖς ἐδῶ; ήρωτησεν ὁ Πέτρος ἔντρομος ἀπὸ τῆς κλίνης. Ποῦ εἶναι ὁ Νικόλαος; 'Εξῆλθε τόσον ἐνωρίς;

— Μὴ φοβοῦ, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία, κοιμᾶται μέσα ἡσυγχος, δὲν θὰ ἐννοήσῃ τίποτε. Πέτρε μου, σήμερον φεύγεις... Πέτρος μου... 'Οπίσω! ὅπίσω, Μαρία! ἐτρελάθης; εἶπεν ὁ Πέτρος αἰσθανόμενος τὰς τρίχας του ὄρθιουμένας ύπὸ φρίκης.

— Πέτρε μου, λυπήσου με, ἔξηκολούθησεν ἡ Μαρία, ἐτοιμαζομένη νὰ καθήσῃ παρ' αὐτῷ, τρέμουσα δλη. Βλέπεις τί θυσίαν κάμινω!

— 'Οπίσω! ἦ, μὰ τὸν Θεόν, φωνάζω! ύπέλαθεν ὁ Πέτρος, καὶ ἀς συμβῆ, ὅτι συμβῆ.

— Πέτρε μου! εἶπεν ἡ Μαρία ικετεύουσα.

— Μαχράν, σοὶ λέγω, ἦ! ...

— Κακοῦργε, ἀλιτήριε, σκληρέ, ἀπάνθρωπε! προσέθηκεν ἡ Μαρία ἀσθμαίνουσα, καὶ κατέλιπε τὸ δωμάτιον.

'Επὶ τέλους ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως. Οἱ δύο φίλοι ἐπέβησαν ἀμέζης, ἀφοῦ ὁ Πέτρος ἀπεγχαίρετισε τὴν Μαρίαν, ἣτις τὸν ἀντεγχαίρετισε Ψυχρῶς. 'Απαλλαγεῖς παντὸς κινδύνου πλέον, ἐνόμισεν ὅτι ἥδυνατο ἀφόδως νὰ ικανοποιήσῃ τὴν περιεργίαν του, παρατηρῶν ἂν θὰ ἐμφανισθῇ ἡ μορφὴ τῆς Μαρίας εἰς κανὲν τῶν παραθύρων, ὅπως τὸν ἴδῃ τελευταῖον. 'Αληθῶς ἐψάνη, καθ' ἦν δὲ στιγμὴν ὁ Πέτρος ἀνύψου πρὸς αὐτὴν τοὺς ὄφθαλμούς, αὕτη τῷ στιγμὴν ὁ φίλημα διὰ τῆς χειρός. Συγχρόνως ὅμως καὶ ὁ σύζυγος ἔστρεφε τυχαίως τὸ βλέμμα κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀμέγος ἔστρεφε τυχαίως τὸ βλέμμα κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀμέγος δὲ κατεβίβασεν αὐτὸ πρὸς τὸν παρακαθήμενον φίλον. 'Ο Πέτρος δὲ κατώρθωσε νὰ διαμείνῃ ἀτάραχος, ἀλλ' ἡ ύπόνοια μὴ ἐνόησέ τι ὁ Νικόλαος ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ μετὰ ταῦτα κατέτρωγεν αὐτόν.

Μετά τινα ὥραν τὸ ἀτμόπλοιον ἦρε τὰς ἀγκύρας, καταλεῖπον τὸν λιμένα τῆς Μασσαλίας, οἱ δὲ δύο φίλοι ἐχαίρετισον περιπλλοῦ. 'Εθεώρησα αὐτὰ τότε ὡς τυχαίαν τινὰ βιωτικὴν περι-

'Εξομολόγησις φίλικὴ κατέστησέ μοι τ' ἀνωτέρω γνωστὰ πρὸ πολλοῦ. 'Εθεώρησα αὐτὰ τότε ὡς τυχαίαν τινὰ βιωτικὴν περι-

πέτειαν, ἦν σχεδὸν εἴχον λησμονήσῃ, ὅτε ἀλλεπάλληλα γεγονότα, — γνωστὸν δὲ ὅτι, ὅση καὶ ἀν τὰ περικαλύπτη ἔχει μυθία, ταῦτα δὲν διαφέύγουσι μέχρι τέλους τὴν πεσοσογῆν καὶ τὰ σχόλια τοῦ κόσμου, — πολλὴν τὴν ὄμοιότητα ἔχοντα πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀφήγησιν, ἐγέννησαν ἐν ἐμοὶ τὴν πεποιθησιν πλέον, ὅτι τοιαῦται εἰσοδοι φίλων συγγναὶ εἰς οἰκίας νενυμφευμένων ἐνέχουσι πολὺ τὸ ἐπικίνδυνον, ὅσον ἀθῷαι καὶ ἀν εἶνε. Εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι πολλαὶ καὶ πολλοὶ τῶν ἀναγνωσάντων τὰς γραμμὰς ταύτας μοὶ ἀποδίδουσι τὸ δίκαιον.

Καὶ ἀληθῶς. "Ἐσωτες γεννώμενοι καὶ ἐκκολαπτόμενοι: ἐξ ἑνὸς μόνου βλέψαματος ἀπαντῶσι μόνον εἰς τὰς μυθιστορίας! Ἡ, ἐὰν ὑπάρχωσι πραγματικοί, θὰ εἶνε σπάνιοι. Οἱ ἔρως εἶναι κυρίως τέκνον τῆς πολλῆς συγχρωτίσεως καὶ συμβιώσεως, ἐξ ὧν γεννᾶται οἰκειότης καὶ συμπάθεια, ἀπὸ δὲ τούτων ὁ υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης δὲν ἀφίσταται πολύ. Οὐδὲν ἐπομένως κινδυνωδέστερον τῶν cavalieri servi.

Καὶ ἀγνοῶ μὲν ὅποιαν ἐντύπωσιν θὰ καταλίπῃ ἡ ἀνωτέρω ἀφήγησις ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἀναγνωστῶν μου, νομίζω δύμως ὅτι, ὅσοι ἐξ αὐτῶν συμμερισθῶσι τὴν γνώμην μου αὐτήν, ἐκ παντὸς τρόπου πρέπει ν' ἀποφεύγωσι τοιαύτας συναντήσεις. Πρώτιστον καθῆκον τῶν μετ' οἰκειότητος φοιτώντων εἰς οἰκογενείας νέων εἶναι ν' ἀραιώσωσι τὰς ἐπισκέψεις αὐτῶν, ἔχοντες ὑπ' ὅψει, ὅτι, ὅσον τίμιοι καὶ ἀν εἶναι, ὅσην πεποιθησιν καὶ ἀν ἔχωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρός των, τὸ ὀλιγώτερον, ὅπερ δύνανται νὰ πάθωσιν, εἶναι νὰ καταστῶσι δυστυχεῖς ἐν τῇ πάλη των πρὸς αἰσθημα, ὅπερ διὰ τῆς ἀπρονοησίας των προεκάλεσαν, ταλαιπωροῦντες συγχρόνως καὶ ἄλλο πλάσμα, τὴν σύζυγον ἀνδρός, ὃν ἀποκαλοῦσι φίλον των. Ἄλλὰ πρὸ παντὸς πρέπει νὰ προσέχωσιν οἱ σύζυγοι, οἱ καὶ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι. Χαρακτῆρες ἀνδρικοί καὶ ἔντιμοι πάντοτε δυστυχῶς σπανίζουσι, πολὺ δὲ φοβοῦμαι ὅτι ὁ Πέτρος παρὰ πολλῶν θὰ ἔχαρακτηρίσθη ως μωρός....

Οἱ λόγοι μου οὕτοι ἴσως θεωρηθῶσιν ως ἄρνησις πάσης ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀρετῆς. Πιθανῶς ἀλλὰ καὶ ἀν ὑποτεθῆ ὁ κόσμος ὅλος κατοικούμενος ὑπὸ ὅσιων Ὀνουφρίων, διατί νὰ ἐμβάλωμεν εἰς περάσμὸν τὴν ἀρετήν;

Λάμπρος Ἐνυάλης

